

organen van de opstand. Eerst toen tengevolge van de Kornilowputsch de bolsjewistische invloed in de raden weer sterk groeide, nam de partij van Lenin de raden weer op. Doordat de bolsjewiki de raden voornamelijk als organen van de opstand beschouwden, in de plaats van als organen van de zelfheerschappij van de proletarische klasse, toonden zij opnieuw, dat waarvan hun partij de macht aan zich trekt. Practisch heeft het bolsjewisme dat niet alleen met de organisatie van de Sowjet-staat na de verovering van de macht bewezen, maar ook in het bepaalde geval van het bloedig neerslaan van opstand van Kronstad. De landbouw-kapitalistische eischen van deze opstand werden door de N.E.P. vervuld, zijn proletarisch-democratische echter in stroomen bloed arbeidersbloed gesmoord.

40. De strijd om de aard van de functie der Russische raden leidde reeds in het jaar 1920 tot de vorming van een overigens over het geheel nog zwakke werkelijk communistische strooming in de Russische partij. De arbeiderspositie (Utjanikow) wilde de radendemocratie voor de arbeidersklasse doorvoeren. Hij werd, zooals later elke ernstige oppositie in deze richting, door middel van tuchthuis, verbannen naar Siberië en fustileering uitgeroeid. Het radenprogramma dezer arbeidersoppositie echter blijft het historische begin van een zelfstandige proletarisch-communistische beweging tegen het bolsjewistische regime.

41. Door het uitgangspunt van de beheersching en leiding der arbeiders door de bolsjewistische partij is de houding van de bolsjewiki tegeover het vakvereenigingsvraagstuk eveneens bepaald. In Rusland hebben ze de vakvereenigingen door ze practisch in staat in te schakelen, ze te militariseeren en ze tot dwangmiddelen te maken, het karakter van arbeidersorganisaties geheel ontnomen. In de andere landen hebben ze in de laatste instantie de bureaucratische reformistische vakvereenigingsorganisaties beschermd en in plaats van hun vernietiging de "verovering" van het apparaat gepropageerd. Ze waren verbiterde tegenstanders van het denkbeeld der revolutionaire bedrijfsorganisaties, daar deze de proletarische democratie belichamen. Ze stredden voor de verovering of wederoprichting organisaties der centralistische bureaucratie, die ze vanuit hun commandoposten dachten te beheerschen.

42. Als leidersbeweging van de Jacobijnsche dictatuur heeft het bolsjewisme in al zijn trappen van ontwikkeling konsekwent de gedachte van de zelfheerschappij der arbeidersklasse betreden en de onderwerping van het proletariaat aan de bureaucratische organisatie verlangd. In de strijd die in de vooroorlogstijd over het organisatievraagstuk binnen de tweede internationale werd gevoerd, was Lenin een hevige en fanatieke tegenstander van de communistische Rosa Luxemburg, en beriep zich uitdrukkelijk op de centralistische Kautsky, die zijn klassenverradelijke basis tijdens en na de wereldoorlog volkomen blootlegde. Het bolsjewisme heeft reeds toen, evenals in de heele volgende tijd bewezen, dat het aan de vraagstukken van de ontwikkeling van het bewustzijn en de klassengewijze organisatie van het proletariaat niet alleen geen aandacht schenkt, maar elk theoretisch en prac-

tisch begin van een werkelijk klasseorganisatie en klassepolitiek met alle middelen bestrijdt.

VII. De bolsjewistische revolutie.

43. Het bolsjewisme heeft de revolutie van Februarie 1917, de burgerlijke, en die van October 1917, de proletarische revolutie van Rusland genoemd, teneinde zijn latere regiem voor proletarische klasseheerschappij en zijn economische politiek voor socialisme te kunnen uitgeven. De onzinnigheid van deze splitsing van de revolutie van 1917 wordt alleen reeds duidelijk door de opmerking, dat dan een ontwikkeling van 7 mnden voldoende zou zijn geweest, om de economische en sociale voorwaarden voor de proletarische revolutie te scheppen in een land dat juist in het proces van zijn burgerlijk regiem was getreden, d.w.z. een heele economische en sociale ontwikkelingstrap van tenminste tientallen jaren eenvoudig over te slaan. In werkelijkheid is de revolutie van 1917 een volstrekt een geheel vormend proces van sociale hergroepering, dat met de ineensstorting van het Czarisme zijn openlijke loop begint, en met de zegerijk gewapende opstand der bolsjewiki op 7 November zijn beslissend hoogtepunt bereikt. Dit geweldige proces van hergroepering is het proces van de burgerlijke revolutie in Rusland onder de historisch gegroeide, bijzondere Russische verhoudingen.

44. In dit proces grijpt de partij van de revolutionnaire Jacobijnsche intelligentsia, gedragen door de beide sociale golven van de agrarische en de proletarische massa-opstand de macht; en zet op de plaats van de vernietigde heerschappijdriehoek, czarisme-feodale adel-bourgeoisie, de nieuwe heerschappijdriehoek, bolsjewisme-boerenklasse-arbeidersklasse. Zoals het staatsapparaat van het czarisme over de beide bezittende klassen zelfstandig heerschte, begon het nieuwe staatsapparaat van het bolsjewisme zich boven zijn tweeklassenbasis uit zelfstandig te maken. Rusland trad uit het stadium van het czaristisch absolutisme in het stadium van het bolsjewistisch absolutisme.

45. De politiek van de bolsjewiki brengt het tot de hoogste graad van beheersching der maatschappelijke krachten in het tijdperk van de Russische revolutie. Het toppunt van hun revolutionnaire tactiek wordt bereikt bij de voorbereiding en uitvoering van de gewapende opstand. Het vraagstuk van de geweldadige opstand werd voor de bolsjewiki tot het vraagstuk van de exacte, tot op het tijdstip bepaalde, planmatige militaire actie, waarvan de bolsjewistische partij met zijn militaire formaties het hoofd en de drijvende en richtende kracht is. Opvatting, voorbereiding en uitvoering van de gewapende opstand door de bolsjewiki dragen het duidelijke stempel van de in de Russische revolutie wederom alleen mogelijke politiek van de Jacobijnsche samenzwering, d.w.z. van de opstand onder de bijzondere voorwaarden van het doorvoeren van de burgerlijke revolutie tegen de bourgeoisie in.

46. Het eigenlijke karakter van de bolsjewistische revolutie als burgerlijke revolutie openbaart zich in de economische parolen van deze revolutie zelf. Met betrekking tot de boerenmassa's stonden de bolsje-

wiki op de meest radikale wijze de eisch van het geweldadige inbeslag-nemen van de landheerlijke grond en goederen door de spontane actie van de naar land dorstende kleinboeren voor. Ze gaven in de praktijk van hun landbouwpolitiek en hun boerenleuzen (vrede en land) volkomen uitdrukking aan het belang van de om de waarborging van het kleinpri-vaatbezit en dus op kapitalistische grondslag strijdende boeren, en waren zodoende in het landbouwvraagstuk onvoorwaardelijke strijders voor de kleinkapitalistische, dus niet voor de socialistisch-proleta-rische belangen, gericht tegen het feodale EN k a p i t a l i s t i s c h e grootgrondbezit.

47. De economische eischen van de bolsjewistische revolutie had-den echter ook met betrekking tot de arbeiders g e e n socialistische inhoud. Lenin wees meermalen met groote scherpste het mensjewistische verwijt af, dat het bolsjewisme een utopische politiek voorstond van socialisatie van de productie in een land dat de voorwaarden hiertoe niet bezat. De bolsjewiki verklaarden, dat het in de revolutie in het geheel niet om de socialisatie van de bedrijven ging, maar om de con-trôle over de productie door de arbeiders. De leus van de controle over de productie diende de poging, het kapitalisme als kracht tot technische en economische organisatie van de productie in stand te houden, maar het zijn uitbuitingskarakter te ontnemen. Duidelijker dan in de leus van de controle over de productie kon het burgerlijke karakter van de bolsjewistische revolutie en de bolsjewistische zelfbeperking tot dit burgerlijk-economisch karakter, in tegenstelling tot de bolsjewistische interpretatie van het resultaat van de omwenteling van 1917 zeker niet tot uiting worden gebracht.

48. De druk van de in beweging gekomen arbeidersmassa's aan deene, de sabotage van de ontroonde ondernemers aan de andere kant, dreef echter de industrieële economische politiek van het bolsjewisme verder tot aan de overname van de industrieële productiewerkplaatsen door de nieuwe staatsburecratie. Lenin noemde de staatseconomie, die in het heele tijdperk van het oorlogscommunisme door louter organisatie ver-stikte (Glavkisme) s t a a t s k a p i t a l i s m e . Het aanduiden van de bolsjewistische staatseconomie als socialistisch is het product van het tijdvak van Stalin.

49. Lenin zelf heeft echter van de socialisatie van de productie geen principieel andere voorstelling gehad, dan die van een bureaucratisch geleide staatseconomie. Voorbeeld van de socialistische organisatie waren voor hem b.v. de Duitse oorlogs- planhuishpuding of de post, d.w.z. uitgesproken bureaucratisch, centralistisch, van boven af geleide economie-organisaties. Hij zag slechts de technische, maar niet de pro-letarische, maatschappelijke kant van het socialisatievraagstuk. Evenzoo steunde Lenin en met hem het heele bolsjewisme op de sociali-satiedenkebeelden van de centrismilferding, die in zijn "Finanzkapital" het geidealiseerde beeld van een door en door georganiseerd kapitalisme had geschetst. Het bolsjewisme is aan het werkelijke vraagstuk van de socialisatie der productie, d.w.z. van de overname der bedrijven en

de organisatie der economie door de arbeidersklasse en zijn klasseorganen, de economische raden, volkomen voorbijgegaan. Het moest daaraan voorbijgaan, omdat de Marxistische gedachte van de associatie der vrije en gelijke producenten recht tegenover het wezen van de heerschappij van de Jacobijnsche organisatie staat, en omdat Rusland de sociale en economische voorwaarden voor het socialisme niet kon aanwijzen. Het socialisatiebegrip van de bolsjewiki is daarom niets dan het begrip van een door de staat overgenomen, en door zijn bureaucratie van buiten en van boven af geleide kapitalistische economie.

VIII. Het internationalisme der bolsjewiki en het nationale vraagstuk.

50. De bolsjewiki hebben gedurende de wereldoorlog met de leus van de "omzetting van de imperialistische oorlog in de burgeroorlog", een consequent internationalistisch steunpunt ingenomen, zich dus schijnbaar als consequente Marxisten gedragen. Hun revolutionair internationalisme werd echter precies zoo door hun tactiek in de strijd voor de Russische revolutie bepaald, als b.v. later hun frontverandering in de N.E.P. in Rusland zelf. Het beroep van het bolsjewisme op de internationale arbeidersklasse was slechts de eene kant van een breed opgezette politiek, die diende om een internationale steun te geven aan de Russische revolutie. De andere kant was de politiek van en de propaganda voor de "nationale zelfheerschappij" der volkeren, waarin het klassestandpunt nog meer dan in het begrip "volksrevolutie", terwille van een algemeen beroep op alle klassen werd opgegeven.

51. Dit tweezijdige "tweeklassen internationalisme" der bolsjewiki is het gevolg van de internationale situatie van Rusland en van zijn revolutie. Het ligt geografisch en sociologisch tusschen de beide centra van het imperialistisch wereldstelsel in. In Rusland, het kruispunt der actief imperialistische en passief koloniale tendensen van het wereldkapitaal, viel dit stelsel uiteen. De reactionaire klassen van Rusland bewezen niet in staat te zijn het weer samen te voegen, zooals hun beslissende nederlaag in de Kornilow-putsch en later in de periode van de burgeroorlog heeft aangetoond. Het eenige gevaar dat de Russische revolutie bedreigde was het gevaar van het ingrijpen van de imperialistische machten. Slechts de militaire invasie van het imperialistische kapitaal kon het bolsjewisme neerslaan en de in het wereldstelsel van de imperialistische uitbuiting tegelijk als werktuig en als uitbuitingsobject dienende czarisme weer herstellen. Het vraagstuk van de actieve verdediging van het bolsjewisme tegen het wereldimperialisme bestond dus daarin, in de centra van zijn macht zelf de aanval op hem te richten. Dat gebeurde door de tweezijdige internationale politiek van het bolsjewisme.

52. In het standpunt van de internationale proletarische revolutie propageerde het bolsjewisme de aanval van het met zijn revolutie te

verbinden internationale proletariaat op de haard van het wereldimperialisme in de hoogkapitalistische landen. In de politiek van het "zelfbeschikkingsrecht van de naties" propageerde het bolsjewisme de aanval van de onderdrukte boerenvolken van het verre Oosten op het koloniale gebaseerde tweeledige internationale politiek trachtte het bolsjewisme de proletarische en agrarische greep van zijn revolutie in het internationale gebied van het wereldkapitalisme te verbreden.

53. De verhouding van het bolsjewisme tot het "nationale" vraagstuk is in de praktijk dus niet alleen een hulpmiddel van de burgerlijke revolutie van zijn land, die met behulp van de uitgebuite nationale instincten van de van vele kanten onderdrukte boerenmassa's en volkeren van het Russische rijk het czarisme wilde verslaan. Hij is tegelijkertijd het boereninternationalisme van een burgerlijke revolutie, die in het tijdperk van het imperialisme werd voltrokken en die zich slechts door een internationaal georiënteerde, tegenpolitiek uit de mazen van het internationale imperialistische hoogkapitalistische net konden vrijhouden.

54. Het bolsjewisme heeft getacht om als werktuigen van bolsjewistische leiding voor deze internationale steunpolitiek van de op nationale Russische bodem voltrokken burgerlijke revolutie, twee internationale organisaties te scheppen. De derde Internationale als organisatie van de steun der arbeidersmassa's van de hoogkapitalistische landen, en de boereninternationale als organisatie van de bolsjewistische steun van de Oostaziatische boerenvolken. De laatste leidende gedachte van de wereldrevolutie, waarin de internationale Europeesch-Amerikaansche proletarische en de nationale, in de eerste plaats Oostaziatische boerenrevolutie, onder de straffe leiding van Moskou, tot een nieuwe internationale eenheid van bolsjewistische wereld politiek moest worden samengesmeed. Het begrip "wereldrevolutie" heeft voor de bolsjewiki dus een heel andere klasseinhoud. Het heeft met de gedachte van de internatinale proletarische revolutie niets meer gemeen.

55. De internationale politiek van de bolsjewiki was daarop uit, om onder gelijktijdig gebruik maken van de proletarische en de agrarische burgerlijke revolutie, de Russische revolutie op wereldmaatstaf te herhalen en de leiding van de Russische bolsjewistische partij tot bevelvoerder over een bolsjewistisch stelsel ter samenvoeging van communistisch-proletarische en kapitalistisch-agrarische belangen te maken. Deze politiek was in zoverre positief als hij de bolsjewistische staat door de voortdurende verontrusting der kapitalistische staten voor de imperialistische invasie heeft gevrijwaard en hem tijd heeft gegeven zich langzamerhand volgens de kapitalistische methode handelsbetrekkingen, economische verdragen en militaire nietaanvalsverdragen binnen het wereldimperialistische stelsel te verschaffen. Hij heeft Rusland de mogelijkheid van de ongestoorde nationale op- en uitbouw van zijn eigen binnenlandsche positie gegeven. Negatief was de internationale tweefrontenpolitiek van het bolsjewisme in zooverre als hij aan

beide zijden tot het mislukken van de poging tot het overdragen van de actief bolsjewistische politiek op wereldmaatsaf heeft geleid. Het experiment van de boereninternationale is door de slagen van de nederlagen van de bolsjewistische politiek in China volkomen mislukt. De 3e internationale is na de erbarmelijke ineenstorting van de Duitse communistische partij geen factor meer voor de bolsjewistische wereldpolitiek. De gigantische poging om de bolsjewistisch-Russische politiek op wereldmaatstaf over te dragen is historisch mislukt. Daarmee is de nationaal Russische afgezing van het bolsjewisme eveneens historisch bewezen. In ieder geval heeft het experiment van het internationale bolsjewistische machtspolitiek ruimte en tijd geschapen voor het zich terugtrekken van het bolsjewisme op zijn nationaal-Russische positie en het zich instellen op de kapitalistische-imperialistische methoden van internationale politiek. Theoretisch vond deze terugtocht zijn uitdrukking in de formule van het "socialisme in één land" waardoor het begrip "socialisme" zijn internationale strekking werd ontnomen, nadat de praktijk van de Russische economie het reeds van te voren van zijn proletarische klasseinhoud beroofd en tot een evengoed bij het reformisme en in de bewegingen van het kleinburgerlijke fascisme te vinden vermomming van staatskapitalistische tendensen had gemaakt.

56. Het is, waar we de praktische resultaten van 15 jaar politiek van de bolsjewistische staat en de bolsjewistische internationale voor ons zien feitelijk zonder betekenis, of Lenin in de maand waarin de Komintern werd opgericht en daarvoor nog een andere voorstelling van deze bolsjewistische internationale heeft gehad of niet. In de praktijk heeft het bolsjewisme met zijn theorie van het "zelfbeschikkingsrecht der natie's" de tendensen van een wereldbolsjewistische machtspolitiek ontwikkeld. Het heeft er bovendien door de Komintern in beslissende mate toe bijgedragen, dat het Europeesche proletariaat zich niet tot het peil van een Revolutionnair communistisch inzicht kon verheffen, maar in het moeras van zijn door het bolsjewisme opnieuw herleeft en met revolutionaire frasen doorspekte reformistische voorstellingen gevangen bleef. Zoo is het ertoe gekomen, dat het begrip van het "Russische vaderland" tot de spil van alle politiek der bolsjewistische partijen werd, terwijl voor het proletarische communisme de internationale arbeidersklasse het middelpunt van alle internationale oriënteringen staat

IX. Het met de staat vergroeide bolsjewisme en de Komintern.

57. De oprichting van de Sowjet-staat was de oprichting van de heerschappij der partij van het bolsjewistische Macchiavellisme. (Handhaving van de absolute staatsmacht met alle middelen.) De sociologische basis van de boven de klassen zelfstandig geworden - en de nieuwe sociale laag van de bolsjewistische bureaucratie scheppende - bolsjewistische staatsmacht, werd gevormd door het Russische proletariaat en de Russische boeren. Het Russische proletariaat, gebonden door middel van de dwang-akvereenigingen en de terreur van de Tseka, vormde de basis van de bolsjewistische bureaucratisch geleide staats-